

KUTAN'IN TBMM KONUŞMASI...

Kutan'ın TBMM Genel Kurulu'nda gündem dışı yaptığı konuşma...

25 Haziran 2001

Anayasa Mahkemesi'nin Fazilet Partisi'nin temelli kapatılmasına ilişkin kararından sonra, partinin Genel Başkanı Recai Kutan, Malatya Bağımsız Milletvekili olarak TBMM Genel Kurulu'nun 25 Haziran 2001 tarihli 124. Birleşiminde bir konuşma yaptı.

Bu konuşmanın ardından TBMM Başkanlığı'nın Fazilet Partisi'nin Anayasa Mahkemesi tarafından kapatıldığına ve tüzelkişiliğinin sona erdiğine ilişkin tezkeresi okundu.

Kapatılan FP'nin bağımsız kalan milletvekilleri TBMM Genel Kurul salonundan topluca ayrıldılar.

TBMM tutanaklarından gelişmeler... (25 Haziran 2001)

BAŞKAN (Başkanvekili Ali İLİKSOY) – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 124 üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yetersayımız vardır.

(.....)

Aslında, bugün, gündem dışı söz vermeyecektim; ancak, eski bir siyasî partimizin Genel Başkanının ve şu anda Malatya Milletvekili olarak görev yapan Sayın Recai Kutan'ın bir gündem dışı söz isteği vardı; onu yerine getiriyorum ve Sayın Kutan'ı davet ediyorum.

Buyurun Sayın Kutan. (Bağımsızlar sıralarından “Bravo” sesleri, ayakta alkışlar, DYP sıralarından alkışlar)

MEHMET RECAİ KUTAN (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Anayasa Mahkemesinde iki yılı aşkın bir süreden beri görülen bir dava sonuçlanmış ve Fazilet Partisi kapatılmıştır. Geçen hafta, anamuhalefet partisinin Genel Başkanıydım; şimdi, sizleri, sadece, bağımsız bir milletvekili olarak selamlamaktayım.

Bildiğiniz gibi, seçim olmadı; bu durum, milletimizin kararıyla ortaya çıkmadı. Anamuhalefet partisini, millet değil, mahkeme kapattı. Elbette, bu karar, mahkeme kararıdır ve uygulanacaktır; ancak, bu karar, toplum vicdanı tarafından kabul edilmemiştir, edilmeyecektir... (Bağımsızlar sıralarından alkışlar) Çünkü, bu karar, yanlış ve haksız bir karardır. Bu son kararla birlikte, Türkiye’de kapatılan parti sayısı 40’ı bulmuştur. Ülke, âdeta, partiler mezarlığı haline getirilmiştir. Karardaki keyfilikleri ve mevcut Anayasaya bile aykırı yönlerini bir tarafa bırakıyorum; bu karar, sadece yanlış ve haksız değil, aynı zamanda, cumhuriyetimizin bir arada yaşama esasına dayanan kuruluş

felsefesine, çok partili hayata geçişle başlayan çoğulcu demokratik sürece ve nihayet, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği sürecine indirilen ağır bir darbedir. Yürürlükte olan Anayasa ve yasalar elbette önemlidir; ancak, 1982 Anayasası dolayısıyla demokrasi ve hukuk devleti uygulamamızın eksik ve sorunlu olduğu, herkes tarafından kabul ve ifade edilmektedir.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, demokrasi, insan hakları, özgürlükler ve hukuk devleti konusunda insanlığın ortak değerleri olarak kabul edilen kriterler, evrensel İnsan Hakları Bildirgesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde toplanmıştır. Yürürlükte olan Anayasa ve yasalar bahanesi, bize göre, geçersizdir. Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini imzalamıştır ve bu sözleşme, usulüne uygun olarak yürürlüğe de girmiştir; yani, iç hukukumuzun bir parçasıdır. Anayasanın 90 ıncı maddesine göre, bu sözleşmenin Anayasaya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesine dava bile açılmaz. Aynı sebeplerden dolayı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararları da bağlayıcıdır.

Başta, Sayın Cumhurbaşkanı ve Sayın Yargıtay Başkanı olmak üzere, birçok hukukçu, özellikle düşünce ve ifade özgürlüğü ile örgütlenme hakkı konusundaki davalarda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarının dikkate alınması gerektiğini söylemektedirler. Yüksek Mahkeme bunu yapabilir ve Türkiye'nin önünü açabilirdi; ancak, böyle olmadı. Şimdi, hür dünyanın yönelimiyle uyuşmayan, demokrasi ve evrensel hukuk normlarına aykırı, mevcut Anayasa açısından bile tartışılacak bir kararla karşı karşıyayız. 21 inci Yüzyılda, hâlâ, parti kapatan bir ülkemiz. Şimdi, Türkiye, uluslararası camiada daha zor durumdadır. Şimdi, insanımız, her zamankinden daha umutsuzdur.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, bu ayıp, her şeyden önce -açıkça söylüyorum- bizimdir; yani, Türkiye Büyük Millet Meclisindedir.

Sanılmasın ki, Fazilet Partisinin kapatılması sadece Fazilet Partilileri ilgilendiriyor. Bu ülkede, tek tek ya da topluca partiler kapatılabilmiş; siyaset yasaklanabilmiştir. Sizlerin, siyasî parti üyeleri olarak, şimdilik burada olmanızın, demokrasi açısından bir anlamı yoktur. Yoktur; çünkü, demokrasinin olabilmesi için, muhalefetin, yani farklı düşünenlerin bulunması gerekmektedir. (Bağımsızlar sıralarından alkışlar)

Bazı çevreler, Türkiye'de tek tip parti olsun ya da bütün partiler birbirine benzesin istiyor. Nitekim, insanlar da tek tip yapılmaya çalışılıyor; ama, bu, eşyanın tabiatına aykırıdır, demokrasinin özüne terstir. Demokrasilerde esas olan, farklılıktır ve bireydir. Bu nedenle, demokrasilerde düşünceyi ifade özgürlüğü ve örgütlenme hakkı garanti edilmiştir. Siyasî partilerin demokratik sistemlerin vazgeçilmez unsurları olmasının esprisi de budur. Tek tip düşüncenin, farklı farklı adlarla örgütlenmesiyle demokrasi olamaz. Demokratik sistemin vazgeçilmez unsurları, farklı düşüncelere sahip siyasî partilerdir.

Biz, suç işlemedik; sadece farklı düşündük. Asla, şiddeti ve terörü tasvip etmedik; şiddetin ve terörün içinde olmadık. Yolsuzluk, soygun ve yağmalara da adımız karışmadı.

Cumhuriyete karşı olduğumuz iddiası, sadece bir iftiradır. Bizim amacımız, cumhuriyetimizin demokratikleştirilmesidir.

Biz, Anayasamızın 2 nci maddesinde vazedilen demokrasi, laiklik, hukuk devleti gibi devletin temel niteliklerinin, evrensel ölçütlere göre yorumlanıp uygulanmasını istiyoruz.

Laikliğe aykırı eylemler iddiası da bütünüyle temelsizdir. Hangi eylemlerde bulunmuşuz; kimler bu eylemlerde bulunmuş; bunlar nasıl odak olmuş?! Birkaç yüzünü bulan üyelerimizden bir teki için bile laikliği ihlal iddiasıyla bir dava açılmış mıdır?

Değerli milletvekilleri, insan haklarına dayalı bir demokrasi inşa etmek, hepimizin görevi değil mi? Sizler adına konuşamam; ama, ben ve arkadaşlarım, insan haklarına dayalı, tam ve kâmil bir demokrasi için çalışmaya devam edeceğiz. (Bağımsızlar sıralarından alkışlar)

Bu ülkede yaşayan herkesin, başta, inanç, düşünceyi ifade ve örgütlenme hakkı olmak üzere, temel insan haklarının garanti edilmesi için çalışmaya devam edeceğiz.

Yine, bu ülkede, millet adına egemenliği, ancak milletin seçtiklerinin, yani, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kullanabileceğini söyledik ve söylemeye de devam edeceğiz. (Bağımsızlar sıralarından alkışlar) Milletin Türkiye Büyük Millet Meclisine vermiş olduğu geleceğiyle ilgili kararlar alma yetkisi, hiçbir kimseye ve kuruma devredilemez. (Bağımsızlar sıralarından alkışlar)

Tek tip partililiği, tek tip düşünceyi, kimse “Atatürkçülük” adı altında karşımıza çıkarmasın. Atatürk “1940’larda kalın” demedi.

Atatürk, milletin önüne hedef olarak, çağdaş uygarlığı koydu, bilimin yol göstericiliğine işaret etti. Çağdaş uygarlıkta kalkınmışlık var, refah var, çoğulcu demokrasi var, insan hakları ve özgürlükler var, hukuk devleti var.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yürürlükteki 1982 Anayasası, devletin varlığı, ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği için bilimin bile tehlikeli olabileceğini söylüyor. İşte, böyle bir Anayasa... Bu, büyük bir çelişkidir, bir çeşit paranoyadır. Bu tip paranoyalardan kurtulmadan yolumuza devam edemeyiz. Bu paranoyalarla, hür dünyayla birlikte olamayız. Bu paranoyalarla, ülkeye barış, milletimize saadet getirmek mümkün değildir.

Değerli arkadaşlarım, birbirimizi kandırmayalım; daha da önemlisi, milletimizi ve dünyayı kandırmayalım; açık ve samimî olalım.

Türkiye’de gerçek anlamda “demokrasi” yoktur. (Bağımsızlar sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Evet, sadece, bir demokrasi oyunu oynanıyor ve maalesef, demokrasinin vazgeçilmez unsurları olması gereken siyasî partiler de, bu oyunu oynamakta, konulan sınırlar içinde kalmayı, dar anlamda, kısa paslaşmalarla olmayı kabul edebiliyorlar.

Elbette, demokrasi, sınırlamaların bulunmadığı bir rejim değildir. Demokrasilerde de sınırlar vardır; ama, bu sınırları, millet, milletin temsilcilerinden oluşan parlamentolar tespit eder. (Bağımsızlar sıralarından alkışlar) Ayrıca, demokrasilerde, parlamentolar da her istediğini yapamaz. Örneğin, herhangi bir demokratik ülkenin parlamentosu, insan haklarını ihlal edecek, özgürlüklerin kullanılmasını ortadan kaldıracak bir yasa çıkaramaz.

Kimseyi suçlamıyorum. Kimseyle polemige girecek durumda da değilim; ancak, şunu

itiraf etmek mecburiyetindeyiz: Üzerinden yirmi yıl geçmiş olmasına rağmen, 12 Eylül askerî yönetiminin hazırladığı, demokrasiyi sakatlayan, özgürlükleri budayan Anayasa hâlâ yürürlüktedir. Bu, Türk siyasetinin en büyük ayıbıdır.

Buraya, bu yüce çatıya, milletin oylarıyla geldik. Esasında bu çatı, millet egemenliğinin tecelligâhı olduğu için yücedir. Millet, bizi, buraya, geleceğiyle ilgili kararları alalım diye, yasama yetkisiyle donatarak yolladı; noterlik yapalım diye değil. (Bağımsızlar sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, millet, demokrasi ve hukuk istiyor; çünkü, biliyor ki, demokrasi ve hukuk olursa, ekmek de olur, zenginlik de olur, özgürlükler de olur. Yanılıyor muyum? O halde, kararlarımızı buna göre almak, ellerimizi buna göre kaldırmak zorundayız.

Fazilet Partisi kapatılmıştır. Milletin bize verdiği anamuhalefet görevi, herkesin yanlış ve haksız bulduğu bir mahkeme kararıyla elimizden alınmıştır; üstelik, mevcut Anayasaya aykırı olarak, gerekçeli karar yayımlanmadan, tüzelkişiliğimizin sona erdiği ilan edilmiştir.

Evet, bizler, mağdur edildik. Fazilet Partisinin binlerce teşkilat mensubu, yüzbinlerce üyesi ve milyonlarca seçmeni mağdur edilmiş durumda; ama, olsun. Amaç, millete hizmet değil mi?! Biz, bu kararla, en azından, önemli bir şeyin herkes tarafından anlaşılmiş olmasından dolayı memnunuz.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Türkiye, bu Anayasa ve yasalarla yoluna devam edemez; hür dünyayla birlikte olamaz. Millet, hür dünyadaki zenginliklere ulaşamaz. Bu tespitimde de yanılmadığımı düşünüyorum. Şimdi, başta, hükümeti oluşturan partilerin yöneticileri ve tüm milletvekillerine sesleniyorum: Bu ayıptan kurtulmanın zamanı gelmiştir ve geçmektedir. Geliniz, Meclisi temmuz başında tatile sokmayalım. En azından, Uzlaşma Komisyonunun anlaştığı anayasa değişikliklerini yapalım; sonra da, düşünceyi açıklama, inanç ve vicdan özgürlüğü, örgütlenme hakkı ve serbest siyasetin önündeki tüm engelleri kaldıracak çalışmalara başlayalım. Bunlar, en az, gece yarısına kadar çalışarak çıkardığımız Tütün Kanunu, Şeker Kanunu, Telekom Kanunu, Tahkim Kanunu ve benzerleri kadar önemlidir.

Sayın Başkana, bana bu konuşma fırsatını verdiği için teşekkür ediyorum ve muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

(Bağımsızlar sıralarından alkışlar) Bu karar vesilesiyle bizim; yani, demokrasi ve hukukun yanında yer alan başta akademisyenler, aydınlar, gazeteciler ve siyasiler olmak üzere, hepsine, huzurunuzda şükranlarımı ifade ediyorum. (Bağımsızlar sıralarından ayakta alkışlar; DSP, MHP, ANAP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Başkanlığın Genel Kurula diğer sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutuyorum:

25 Haziran 2001

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Anayasa Mahkemesi, 22.6.2001 günlü Esas:1999/2 ve Karar 2001/2 sayılı kararıyla Fazilet Partisinin temelli kapatılmasına ve kapatma kararının verildiği tarihte parti tüzelkişiliğinin sona ermesine karar vermiştir.

Bu karar gereğince, Fazilet Partisinin Türkiye Büyük Millet Meclisindeki bütün faaliyetleri sona ermiş bulunmaktadır.

Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Saygılarımla.

Ömer İzgi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) – Sayın Başkanım, izin verir misiniz efendim.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) – Yerimde, bir hususu arz etmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hatiboğlu.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) – Sayın Başkan, Anayasanın 68 inci maddesi gayet açık: “Siyasî partiler, demokratik siyasî hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır.” Bu hüküm yerinde dururken, Fazilet Partisi kapatıldı. Düşünüyorum ve soruyorum; acaba, bu metne rağmen, siyasî partiler, demokratik hayatın vazgeçilen unsuru haline mi getirildi? Neden kapatıldık?

Şimdi, hep konuşageldik, hep söyleyegeldik, huzurunuzda Uyum Komisyonumuzun bütün üyelerine teşekkür ediyorum, Uyum Komisyonumuzun getirdiği anayasa metni değişikliği, eğer, buradan geçseydi, demokrasimiz, bu son yarayı da almayacaktı.

Şimdi, biz, Fazilet Partisi Grubu olarak, milletimizle istişarelerde bulunmak üzere ve “bu anayasa değişikliği hemen geçmelidir, siyasî partiler artık kapatılmamalıdır” diyen herkesi, kendi sözleriyle, kendi beyanlarıyla, yerine getirinceye kadar başbaşa bırakmak üzere, Genel Kurul salonunu terk ediyoruz ve saygı sunuyoruz efendim. (Bağımsızlar sıralarından alkışlar)

(Anayasa Mahkemesi'nin 22.6.2001 tarihli kararıyla tüzelkişiliği sona erdirilen Fazilet Partisine mensup milletvekilleri Genel Kurul salonunu terk ettiler)